

Pilotinės energetinės strategijos – pavyzdžiai

1 Įvadas [1]

- Pagrindinis Pilotinės energetikos strategijos (PES) apibrėžimas ir tikslas aprašyti modulyje “Pilotinės Energetikos Strategijos (PES) – tikslai ir sąlygos”
- LowTEMP projekto metu buvo paruoštos trys PES, konkrečiai
  - Gulbene (Latvija)
  - Ilmajoki (Suomija)
  - Tartu (Estija)
- PES parodytos šiame modulyje skirtos: Gulbene ir Ilmajoki

2 Įgyvendinimas

2.1 PES Gulbene

2.1.1 Dalyvaujančios institucijos

Paruošusios institucijos: Ekodoma Ltd.: Energetikos konsultacinė įmonė, Gulbene savivaldybė ir Rygos Technikos Universitetas [2]

2.1.2 Turinys ir planavimo žingsniai [2]

- Prielaidų įvertinimas
- Strateginės kryptys 4 kartos žemos temperatūros CŠT įgyvendinimui
- Alternatyvų žemos temperatūros CŠT įgyvendinimui įvertinimas, išlaidų ir naudos analizė, SSSG ir rizikos analizė, ir t.t. Kiekvienai analizuojamai apylinkei
- Centralizuotos vėsinimo sistemos
- Įgyvendintų projektų stebėseną ir rezultatų įvertinimas
- Išvados ir rekomendacijos
- Priedai

2.1.3 PES Gulbene tikslas [2]

- PES Gulbene = strategija ŽTCŠT sistemos įgyvendinimui Gulbene savivaldybėje
- Tikslas: patobulinti esamą centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemą tikslu pasiekti

maksimalų energijos efektyvumą

- apibrėžiant pagrindines CŠT vystymo kryptis, nustatant esamą situaciją, taip pat prognozuojant ilgalaikius šilumos vartojimo pokyčius
- rekomenduojant konkrečius techninius CŠT sprendimus šešių apylinkių ir Gulbene miesto CŠT
- plėtros alternatyvoms buvo atlikta rizikos ir kaštų-naudos analizė

2.1.4 Prielaidų įvertinimas [2]

Buvo atliktas keleto prielaidų vertinimas, tame tarpe esamų planavimo dokumentų, reguliavimo sistemos, dalyvių įvertinimo, šilumos tiekimo institucinės ir organizacinės struktūros, klimato ir geografinių sąlygų.

2.1.5 Strateginės kryptys ir techninės plėtros scenarijai [2]

Remiantis vertinimo, buvo apibrėžtos trys techninės plėtros kryptys ŽTCŠT įgyvendinimui

- Energiškai efektyvi šilumos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių
- Tinklo temperatūros žeminimas
- Atliekinės šilumos integravimas

Trys techninės plėtros scenarijai pagrįsti strategine plėtra, buvo aprašyti

- 1 scenarijus – Visa šiluma gaminama katilinėje, deginant medienos skiedras. Eksploatacija esamu temperatūriniu režimu. Saulės baterijų laukas elektros energijos generavimui kaip papildomas šaltinis.
- 2 scenarijus - Visa šiluma gaminama katilinėje, deginant medienos skiedras. Eksploatacija sumažintu temperatūriniu režimu. Saulės baterijų laukas elektros energijos generavimui kaip papildomas šaltinis.
- 3 scenarijus – Bazinę apkrovą padengia "Konto" Ltd., likusi šiluma gaminama katilinėje, deginant medienos skiedras. Eksploatacija sumažintu temperatūriniu režimu.

Visi scenarijai buvo svarstomi naudojant kaštų-naudos ir SSGG bei rizikos vertinimu. Šios analizės pagrindu buvo paruoštos išvados ir konkrečios rekomendacijos techniniam patobulinimui, išlaidoms ir CŠT sistemos valdymui.

2.1.6 Įgyvendintų projektų stebėseną ir rezultatų įvertinimas [2]

- Pilotinės testinės priemonės "Bellava" stebėseną
- Pagrindiniai rezultatai
  - Kruopščios stebėsenos sistemos svarba rodoma dėl techninių problemų
  - Paduodamo srauto temperatūra nėra valdoma lauko oro temperatūros → poreikis patobulinti katilo eksploataciją

- Nanaudojami pigesni plastikiniai vamzdžiai, kurie sumažintų bendras investicijas → kitų pilotinių projektų svarstymas vis dar rekomenduojamas
- Vidinė pastatų šildymo sistema vaidina esminį vaidmenį bendram CŠT sistemos veiksmingumui

2.1.7 Išvados ir rekomendacijos Gulbene [2]

- Gulbene ŽTCŠT plėtra viršija vidutinius rodiklius Latvijos savivaldybėse
- Reikalinga: informacinės kampanijos apie pagrindinius aspektus, išlaidas ir CŠT plėtros galimybes, siekiant pritraukti naujus vartotojus ir naujus išorinius išteklius
- Ilgalaikis CŠT tinklo temperatūros sumažinimo procesas – palaipsniui identifikuojant mažus rajonus, kur galima sukurti mažus ŽTCŠT padalinius
- Poreikis turėti strateginį planą energijos efektyvumo priemonėms galutinio vartotojo pusėje – t.y. Pastatų atnaujinimo priemonėms

2.2 PES Ilmajoki

2.2.1 Dalyvaujančios institucijos

PES sukūrusios dalyvaujančios institucijos: Kurikan Kaukolämpö Oy (CŠT įmonė), Thermopolis Oy (plėtros ir konsultavimo paslaugų kompanija, teikianti patarimus energetikos klausimais) [3]

2.2.2 Turinys ir planavimo žingsniai [3]

- Suomijos energetikos sistemos analizė
- Regioninės energetinės sistemos Pietų Ostrobothnia analizė
- Miesto prielaidos Ilmajoki savivaldybei
- Strategic directions for implementation of low-temperature district heating
- Analysis of future developments, incl. LCA, SWOT and risk analysis and pilot testing measure
- Conclusions and recommendations

2.2.3 PES Ilmajoki tikslas [3]

- PES Ilmajoki = strategija ŽTCŠT sistemos įgyvendinimas Ilmajoki savivaldybėje
- Tikslas: patobulinti esamą centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistemą tikslu pasiekti maksimalų energijos efektyvumą, esant mažo tankio gyvenviečių iššūkiui
  - Pagrindinių krypčių nustatymas CŠT plėtrai, nustatant esamą situaciją ir ilgalaikių šilumos vartojimo pokyčių prognozę
  - Konkretūs techniniai CŠT sprendimai įvertinus perteklinės šilumos panaudojimą (bendrai su kaimynine Kurikka bendruomene)

2.2.4 Strateginės kryptys [3]

- Tinklo temperatūros mažinimas
- Durpių pakeitimas integruojant alternatyvinius energijos išteklius, pvz., perteklinę šilumą, šilumos siurblius
- Pastatų energinio veiksmingumo tobulinimas

Visi scenarijai buvo svarstomi, atliekant kaštų-naudos ir SSGG bei rizikos vertinimą. Šių analizių rezultatų pagrindu buvo suformuotos išvados ir konkrečios rekomendacijos techniniam patobulinimui, išlaidoms ir CŠT sistemos valdymui.

2.2.5 Išvados ir rekomendacijos Ilmajoki [3]

- Tinklo temperatūros mažinimas, pašalinant trūkumus generavime ir paskirstyme, bet taip pat ir integruojant naujus technologinius sprendimus, pvz., IoT-technologija
- Pramonės žemos temperatūros perteklinė šiluma iš Koskenkorva yra pagrindinis alternatyvus energijos išteklius (kartu su šilumos siurblio įrenginiu)
- Dėl savo apimties, biomasė vis dar yra kita alternatyva
- Pastatų energetinio veiksmingumo patobulinimas vykdomas ranka rankon su Suomijos pastatų politika

3 Išvados

- Du pavyzdžiai rodo PES su skirtingais akcentais
- Ne visi planavimo žingsniai, rekomenduojami PES metodikoje (seminaro modulyje „Energetikos strategijų ruošimo metodika“), turi būti atlikti
- PES metodika pateikia nuorodas ir rekomendacijas apie planavimo žingsnius, kurie yra naudingi tolimesniam planavimui

4 Šaltiniai

- [1] Pilot Testing Measures [Online]. Available at <http://www.lowtemp.eu/map/> [Last access on 25th March 2021].
- [2] Ekodoma, Gulbene municipality, RTU Riga Technical University (2019) Pilot Energy Strategy Gulbene, Latvia [Online]. Available at <http://www.lowtemp.eu/what-we-do/> [Last access on 25th March 2021].
- [3] Thermopolis Oy. (2020): Pilot Energy Strategy Ilmajoki [Online]. Available at <http://www.lowtemp.eu/what-we-do/> [Last access on 25th March 2021].